

DECIZIE

26 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Nicolae Clima
Judecătorii Svetlana Novac, Tatiana Vieru,
Oleg Sternioală, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către Ion Chirtoacă, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ștefan Povestca împotriva lui Ion Chirtoacă cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către Ion Chirtoacă și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Călărași din 26 octombrie 2012, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 22 mai 2012, Ștefan Povestca a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Chirtoacă cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune.

În motivarea acțiunii reclamantul Ștefan Povestca a indicat că la 17 aprilie 2001, aproximativ între orele 10:00-11:00 Gheorghe Sorici, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Ion Lupu, Ion Jîmbei, Ștefan Jîmbei, Constantin Jîmbei și Ion Chirtoacă l-au privat ilegal de libertate și l-au urcat forțat într-un automobil de model „Wolkswagen-Ttransporter” ce-i aparținea lui Constantin Jîmbei.

Susține că în timp ce îl transportau de la Comisariatul de poliție Nisporeni la Comisariatul de poliție Călărași, pârâții au oprit automobilul în pădurea din preajma or. Nisporeni, unde Ion Lupu, cu intenție, i-a aplicat multiple lovituri cu o țeavă din metal peste spate, Ion Chirtoacă la lovit de mai multe ori cu o băta din lemn în regiunea genunchilor, iar Gheorghe Sorici la lovit cu un taburet din lemn pe care la luat din automobil. Ulterior, Ion Lupu l-a urcat cu forța în automobil unde Ștefan Jîmbei i-a introdus un ac sub unghiile de la mâni iar Constantin Jîmbei i-a smuls cu un clește unghia de la degetul doi al piciorului stâng.

În rezultatul acestor acțiuni, conform Raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 376 din 08 noiembrie 2011 i-au fost pricinuite leziuni corporale sub formă de hematom masiv – 20x15 cm în regiunea toracelui pe partea dreaptă, echimoze pe brațul drept, în protecția sternului, pe ambii genunchi, pe gamba stângă și pe talpa stângă, edem pronunțat echimoze masive pe membrele

superioare și inferioare, echimoze la degetele piciorului drept, edem și deformare a articulației talo-crutale pe stânga, edem și echimoze la baza degetelor II și III ale piciorului stâng, cicatrice liniară pe mandibulă din dreapta, echimoze sub unghiile degetelor II, III și V a mâinii drepte sub unghia degetului I de la mâna stângă, stare cianotică a degetului II de la piciorul drept.

Consideră că acțiunile părților, sus menționate, sunt contrare art. 3 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 04 noiembrie 1950, ratificată de Republica Moldova la 12 septembrie 1997, art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova și art. 12-15 din Legea cu privire la poliție nr. 416 din 18 decembrie 1990 conform cărora sunt obligați să nu supună pe nimeni la tortură și să nu aplice forța fizică.

Menționează că prin ordonanța procurorului în Procuratura Călărași din 02 ianuarie 2012, în privința lui Ion Jîmbei, Ștefan Jîmbei, Constantin Jîmbei și Ion Chirtoacă a fost refuzată începerea urmăririi penale din motivul expirării termenului de prescripție.

Susține reclamantul că prin aceste acțiuni i-au fost cauzate suferințe fizice și psihice în urma cărora a fost internat în spital unde s-a tratat un timp îndelungat.

Prin urmare, solicită Ștefan Povestca încasarea de la Ion Chirtoacă a sumei de 50000 lei în vederea reparării prejudiciului moral și cheltuielile de transport.

Prin hotărârea Judecătoriei Călărași din 26 octombrie 2013 acțiunea lui Ștefan Povestca a fost admisă parțial. A fost încasat de la Ion Chirtoacă în beneficiul lui Ștefan Povestca suma de 10200 lei prejudiciu material cauzat prin infracțiune și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 306 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2013 apelul declarat de către Ion Chirtoacă a fost respins și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 14 ianuarie 2014, în termenul prevăzut de lege, Ion Chirtoacă a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia și casarea hotărârilor judecătorești.

Recurentul Ion Chirtoacă în motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, dar a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea și a apreciat arbitrar probele administrate la actele pricinii.

Consideră că instanța de judecată nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor expuse în apel, a examinat cauza sub aspect unilateral, subiectiv, cu încălcarea principiilor fundamentale ale dreptului procesual civil, principiului contradictorialității și egalității părților în drepturi procesuale, precum și în fața legii și a justiției.

Menționează că instanța de judecată, contrar art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă a omis obligația în ședință de judecată de a dovedi circumstanțele pe care le-a invocat drept temei al pretențiilor încălcându-i dreptul la o justiție echitabilă.

Susține că instanța de judecată, contrar art. 130 alin. (5) Codul de procedură civilă a declarat explicațiile intimatului Ștefan Povestca ca fiind veridice, fără a le cerceta și compara cu alte probe dacă datele pe care le conțin corespund realității.

De asemenea, susține că conform art. 131 alin. (1) Codul de procedura civilă, instanța urma să verifice și să evalueze deopotrivă cu celelalte probe,

explicațiile date de părți asupra circumstanțelor care le sunt cunoscute și care au importanță în proces, care de fapt în această pricină au lipsit cu desăvârșire.

Mai invocă că instanța de fond și-a întemeiat hotărârea numai pe faptul existenței ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale din 02 ianuarie 2012 emisă de Procuratura raionului Călărași și că nici nu a încercat să stabilească dacă ordonanța dată era în vigoare sau nu la momentul judecării cauzei.

Cu referire la art. 123 alin. (3) CPC, susține că sentința pronunțată de instanța de judecată într-o cauză penală, rămasă irevocabilă, este obligatorie pentru instanța chemată să se pronunțe asupra efectelor juridice civile ale actelor persoanei împotriva căreia s-a pronunțat sentința numai dacă aceste acte au avut loc și numai în măsura în care au fost săvârșite de persoana în cauză.

Afirmă că hotărârea instanței de fond urma a fi casată pentru nedovedirea circumstanțelor considerate ca fiind stabilite cu probe veridice și suficiente și pentru încălcările procesuale cu privire la citarea părților și aprecierea probelor.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Prin scrisoarea din 03 decembrie 2013, Curtea de Apel Chișinău a expediat părților copia deciziei din 27 noiembrie 2013, iar la 14 ianuarie 2014, în termenul prevăzut de lege, Ion Chirtoacă a depus cererea de recurs.

În conformitate cu art.440 alin.(2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 12 martie 2014 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art.444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate în recurs în baza materialelor dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 1420 alin. (1)-(3) Codul civil, plata despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces se efectuează în rate lunare.

Compensarea cheltuielilor ce vor fi suportate din cauza vătămării integrității corporale sau altei vătămări a sănătății poate fi stabilită cu anticipație, în baza avizului organului medical abilitat, inclusiv pentru achitarea prealabilă a serviciilor și bunurilor necesare, ca foaie la sanatoriu, bilete de călătorie, mijloace speciale de transport etc.

La cererea persoanei îndreptățite de a primi despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces, instanța de judecată poate stabili, dacă există motive întemeiate, ținând cont de posibilitățile persoanei responsabile, achitarea despăgubirilor în formă de plată unică pentru o perioadă de cel mult 3 ani.

În conformitate cu art. 1423 alin. (1)-(2) Codul civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Actele pricinii denotă faptul că prin ordonanța procurorului în procuratura Călărași din 02 ianuarie 2012 s-a stabilit că în acțiunile lui Ion Jumbei, Ștefan Jumbei, Constantin Jumbei și Ion Chitoacă se prevăd indicii infracțiunii prevăzute de privațiune ilegală de libertate, săvârșită într-un mod primejdios pentru viața sau sănătatea părții vinovate, fie i-a provocat suferințe fizice, dar s-a refuzat în începerea urmăririi penale din motivul intervenirii termenului de prescripție.

La 18 ianuarie 2012 la Procuratura Călărași a fost înregistrată cererea lui Ion Jumbei în care a solicitat emiterea unei decizii de refuz în pornirea urmăririi penale din motivul lipsei indicilor componente de infracțiune.

Prin ordonanța Procurorului raionului Călărași din 18 ianuarie 2012 a fost abrogată ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 02 ianuarie 2012 ca ilegală și transmise materialele procurorului pentru un control suplimentar.

Prin ordonanța Procurorului raionului Călărași din 10 septembrie 2013 a fost scos de sub urmărire penală Ion Chirtoacă pe motivul lipsei elementelor infracțiunii în acțiunile lui și urmărirea penală pe dosarul penal a fost clasat.

Reieșind din circumstanțele expuse și conform normelor de drept material enunțate, instanța de recurs consideră că nu s-a dovedit vinovăția lui Ion Chirtoacă în cauzarea prejudiciului moral lui Ștefan Povestca și respectiv nu există temei legal pentru repararea prejudiciului moral ultimului, iar concluziile instanțelor de judecată privind admiterea parțială a acțiunii sunt ilegale și neîntemeiate și ca urmare aceste hotărâri urmează a fi casate cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii reclamantului-intimat Ștefan Povestca ca fiind neîntemeiată.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, circumstanțele pricinii au fost constatate de prima instanță și instanța de apel, însă normele de drept material au fost aplicate eronat de către prima instanță și instanța de apel și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Ion Chirtoacă ca întemeiat, de a casa hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel și de a emite o nouă hotărâre de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art.445 al.(1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Ion Chirtoacă.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2013 și hotărîrea Judecătoriei Călărași din 26 octombrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ștefan Povestca împotriva lui Ion Chirtoacă cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune și se emite o nouă hotărîre prin care:

Se respinge acțiunea lui Ștefan Povestca împotriva lui Ion Chirtoacă cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului
judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală

Ion Corolevschi